

Jak již bylo uvedeno, neobsahuje článek podle svého smyslu, jak mohl býti chápán průměrným čtenářem, obvinění z trestného činu krádeže; nejsou proto odůvodněny výtky zmáteční stížnosti, že se nepodařil důkaz pravdy v takovém směru a že zejména měl býti důkaz pravdy proveden rozsudkem, odsuzujícím soukromého žalobce pro trestný čin. Obvinění, obsažené v článku, se týká skutečnosti, že soukromý žalobce úmyslně a ke škodě zákazníků dodává chléb ve váze mnohem menší, než jak je předpokládáno. S hlediska tohoto smyslu článku je nerozhodné, z jaké pohnutky to soukromý žalobce činí, neboť jde o jednání, odporující zásadám poctivého obchodu a poškozující zákazníky již tenkrát, předstírá-li se zákazníkovi vyšší váha zboží, než jaká se mu dodává. Pokud zmáteční stížnost tvrdí, že na to soukromý žalobce upozornil své zákazníky, opouští zjištění napadeného rozsudku (§ 288, odst. 2, č. 3 tr. ř.).

Je proto souhlasiti s napadeným rozsudkem, že se obžalovaný stal beztrestným podle § 6, odst. 2, písm. a) zákona o ochraně cti. Ježto je tento závěr odůvodněn již na podkladě nahoře uvedených skutečností, je nezávažné, že nalézací soud zjišťoval na doklad řečeného závěru též skutečnosti, které se staly teprve v době po uveřejnění stíhané zprávy.

Čís. 6401.

Spolupachatelství nepředpokládá ani předchozí dohodu, ani výslovné dorozumění. Stačí nahodilá, ovšem vědomá a záměrná spolupinnost. Není třeba stejnoměrné a rovnocenné účasti společníků na provedení trestného činu. Stačí, že je činnost každého z nich objektivně i subjektivně složkou děje, tvořícího v celku trestné jednání.

Spolupachatel podvodu musí v poškozovacím úmyslu spolupůsobiti při lstivé činnosti ostatních pachatelů, věda, že i oni jednají v témž úmyslu.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1939, Zm II 243/39.)

Podle zjištění nalézacího soudu navštívil obžalovaný dne 17. března 1939 s Aloisem W. a dalším pachatelem továrníka Arnošta K. v B. Alois W. se mu v přítomnosti obžalovaného a onoho dalšího pachatele představil jako Heřman R. z N., uvedl, že je orgánem tajné státní policie z D. a že je zmocněn zabavovati židům peníze, skvosty i cenné papíry, a žádal továrníka K. o informace o židech. Podle těchto informací šli pak všichni tři do bytu Oty P., jemuž se Alois W. v přítomnosti obžalovaného představil jako člen tajné státní policie a prohlásil, že dostal rozkaz, aby u něho provedl domovní prohlídku a zjistil peníze, skvosty a cenné papíry. Při této domovní prohlídce, již se činně účastnil i obžalovaný, zabavili pachatelé 12.000 K a šperky v ceně 17.000 K. Při dělení kořisti dostal obžalovaný 4.000 K. Dne 22. března 1939 podnikl obžalovaný s Aloisem W. a dalším spolupachatelem výpravu do bytu Heřmana T. v B., kde po stejném předstírání hledali cennosti. Byli však včas dopadeni četnictvem, takže Heřmanu T. nic neodňali.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 199, písm. b) a 203 tr. z.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnost není důvodná, pokud s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, č. 9, písm. a) tr. ř. namítá, že nalézací soud nesměl obžalovaného uznati vinným jako spolupachatele zločinu podvodu, spáchaného Aloisem W. a ještě dalším pachatelem, nezjistil-li, že s nimi obžalovaný učinil výslovně nebo mlčky úmluvu o spáchání trestného skutku. Podle stálé judikatury nejvyššího soudu je spolupachatelství založeno vědomou spolučinností dvou nebo více osob při provedení trestného činu; nevyžaduje se však, aby na něm všichni společníci brali účast stejnoměrnou a rovnocennou, stačí, že je činnost každého z nich objektivně i subjektivně složkou děje, jehož celek tvoří trestné jednání. Spolupachatelem je proto také ten, kdo přispěl k provedení činu částečně, třeba jen v roli podřízené, jen když je v tom veden tímž úmyslem jako ostatní pachatelé. Ani předchozí dohoda, ani výslovné dorozumění pachatelů není zákonným předpokladem pojmu spolupachatelství. Stačí i nahodilá, ovšem vědomá a záměrná spolučinnost, na příklad, když pachatel, poznav dosavadní činnost ostatních účastníků, čelící k dosažení zakázaného cíle, přistoupí za tímto účelem v dohodě s nimi dříve, než ještě byla dovršena celá skutková podstata zločinu, k činnosti ostatních a svou spolučinností ji doplní. Při spolupachatelství pak odpovídá každá spolučinná osoba za celý výsledek. Při podvodu — a o ten v souzené věci šlo — musí spolupachatel při vědomém spolupůsobení s jinými býti veden rovněž úmyslem poškozovacím a jednati u vědomí, že druhý spolupachatel nebo ostatní spolupachatelé jsou tímto úmyslem vedeni, a musí jim, vedeni jsa tímž úmyslem, při jejich listivé činnosti pomáhati. Vychází-li se z rozsudkových zjištění, že obžalovaný hned po zatčení přiznal, že domovní prohlídku u Oty P. a Heřmana T., pokud se týče zabavení peněz a cenností u Oty P. provedl s Aloisem W. z vlastního popudu, že se Alois W., jehož obžalovaný dlouhá léta osobně znal pod jménem Heřmana R. z N., vydával v přítomnosti obžalovaného za orgán tajné státní policie, že zmocnění k provedení domovní prohlídky a k zabavení peněz a skvostů opodstatňoval jen svým tvrzeným členstvím a příkazem tohoto úřadu, že se obžalovaný činně zúčastnil domovní prohlídky, pokud se týče zabavení peněz a skvostů u Oty P. a Heřmana T., a konečně, že se rozdělil s Aloisem W. a dalším pachatelem o zabavené peníze a skvosty v celkové hodnotě 29.000 K, nutno závěr nalézacího soudu o spolupachatelství obžalovaného na zločinu podvodu podle §§ 197, 199, písm. b) a § 203 tr. z. uznati za bezvadný.

Čís. 6402.

Předpokladem kvalifikace podle § 174 I, písm. b) tr. z. je násilí vykonané po odnětí věci a za účelem zachování se v jejím držení. Je proto vyloučena u nedokonané krádeže, pokud věc nebyla odňata.